بنیاد ملی نوجوان

زندگی با آیه‌ها

شیوه نامه
محفل های قرآنی
نوجوان محور

ما در جامعه خودمان مبالغ زیادی از آموزش قرآن عقب افتادگی داریم. باید این‌ها را جبران کنیم. اگر جوان مسلمان با قرآن اُنس پیدا کند و فرصت تدبّر در قرآن را به خود بدهد، بسیاری از شبهات دشمنان بی اثر خواهد شد. البته همه دستگاه‌های فرهنگی کشور باید کمک کنند. باید مفاهیم قرآنی به وسیله خبره‌های این کار دسته‌بندی شود و به تناسب در جای خود و در کتابهای درسی-چه در مدرسه ها و چه در دانشگاهها-گنجانده شود. این ارتباط باید دائمی باشد.

شما جوانان و نوجوانانی که قرآن را فرا می‌گیرید، این را بدانید که یک ذخیره مادام‌العمر برای اندیشیدن و فکر کردن را برای خودتان فراهم می‌کنید. این چیز بسیار با ارزشی است. ممکن است در سنین جوانی، معانی و معارف عمیقی را از آیات قرآن استنباط نکنید و نتوانید درست بفهمید -فقط چیزهای سطحی و اندکی از معارف را بفهمید- اما به موازات بالا رفتنِ سطح معلومات و پیشرفت علمی، از آیات قرآن که در حافظه و ذهن شما قرار دارد، بیشَتر استفاده می‌کنید...اُنس با قرآن در دوران کودکی و نوجوانی، تا دوران جوانی، یک نعمت بسیار بزرگ است.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار حافظان و قاریان نونهال و نوجوان (۲۸ شهریور ۱۳۸۰)

اهداف و مخاطب

اهداف

- ❑ راهبری و ساماندهی کنشگری نوجوانان در عرصه قرآن و طرح ملی زندگی با آیه‌ها
- ❑ تسهیل زندگی بر اساس آموزه‌های قرآن برای نوجوانان

هدف از این طرح، ایجاد فضایی پویا و فعال برای نوجوانان است تا در مسیر آشنایی و تعامل با قرآن کریم، نقش‌آفرینی کنند. این کنشگری می‌تواند شامل فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی، هنری و فکری باشد که در نهایت موجب ایجاد ارتباط عمیق‌تر و پایدارتر نوجوانان با قرآن می‌شود.

هدف عملیاتی ماه رمضان ۱۴۰۳ شمسی:
برگزاری یک میلیون محفل زندگی با آیه‌ها با محوریت آیات امت پیروز و روایت آن توسط سفیران آیه‌ها

مخاطب

نوجوانان پسر و دختر متوسطه اول و دوم

این طرح برای نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ ساله طراحی شده است که در مقاطع متوسطه اول و دوم تحصیل می‌کنند. توجه به تفاوت‌های سنی و روحی این گروه سنی در فرآیند برنامه‌ریزی بسیار مهم است.

روند کلی طرح

در این لایه، ارتباط و اتصال، پشتیبانی محتوایی و مشاوره ای با **راهبران و سفیران آیه‌ها** صورت می گیرد که این راهبران اقدامات زیر را در هسته‌های نوجوانانی پیگیری خواهند کرد:

آموزش‌های تخصصی: ارائه کارگاه‌های آموزشی و دوره‌های تکمیلی برای نوجوانانی که تمایل به فعالیت‌های تخصصی‌تر در عرصه قرآن دارند.

تشکیل هسته‌های فعال: شناسایی و حمایت از نوجوانان مستعد برای تشکیل گروه‌های فعال در زمینه‌های مختلف قرآنی (مانند تحلیل و تفسیر، هنر قرآنی و ...).

حرکت‌های اجتماعی: راه‌اندازی پروژه‌های اجتماعی که نوجوانان در آن به صورت جمعی فعالیت کنند.

ایجاد هویت: تلاش برای ایجاد حس هویت دینی و قرآنی در نوجوانان از طریق برنامه‌های ویژه.

انتشار تولیدات: نوجوانان قرآنی تولیداتی را در زمینه ترتیل، قرائت، هنرهای قرآنی و... دارند که تولیدات فاخر به نام نوجوان در سطح ملی منتشر خواهد شد.

سفیران آیه‌ها چه کسانی هستند؟

تمامی کسانی که دغدغه قرآنی شدن زندگی نوجوانان را دارند، می‌توانند با برگزار کردن محفل نوجوانی، سفیر آیه‌ها شوند و مسیر زندگی قرآنی را برای مخاطبان خود تسهیل کنند.

پایگاه جامعه هدف

مدل تحقق هدف:

راهبران قرآنی با استفاده از ظرفیت حلقه‌های میانی موجود و بالقوه به عنوان سفیران آیه‌ها می‌توانند شبکه‌ای از کنشگران نوجوان را در جوامع هدف زیر راهبری کنند:

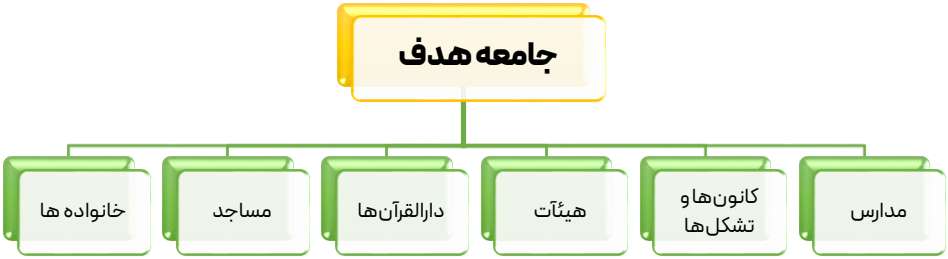

در این بخش، تلاش می‌شود که نقش‌های مختلف برای سفیران آیه‌ها در گروه‌ها مشخص شود:

مدارس: همکاری مدارس، مدیران، مربیان، معاونین پرورشی، دبیران قرآن در برگزاری محفل‌های نوجوانی، کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی پیرامون قرآن و...(همخوانی و هم عهدی در ابتدای هر کلاس)

کانون‌ها و تشکل‌ها: مدیران و مربیان با استفاده از ظرفیت کانون‌های فرهنگی و مذهبی خویش در جهت جذب و سازماندهی نوجوانان و برگزاری محفل‌های نوجوانی اقدام کنند.

هیئات: مسئولین، سخنرانان و مادحین، از فضای هیئات در جهت برگزاری محافل قرآنی و مذهبی در ابتدای جلسات خویش با حضور نوجوانان بهره‌مند شوند.

دارالقرآن‌ها: ارتباط با مراکز دارالقرآن‌ها برای فراهم آوردن منابع آموزشی و فضای مطالعه.

مساجد (امامان محله): نقش امامان محله در آموزش و هدایت نوجوانان به سمت استفاده بیشتر از قرآن در زندگی روزمره.

خانواده‌ها: آموزش والدین برای تشویق فرزندانشان به تعامل بیشتر با قرآن و هدایت آنان به سمت فعالیت‌های قرآنی.

محفل قرآنی چیست؟

محفل زندگی با آیه‌ها چیست ؟

یک محفل کوتاه و آسان که در ۱۰ – ۱۵ دقیقه با محوریت یک آیه از آیات امت پیروز برگزار می‌شود و شامل ۵ بخش است:

روند محفل قرآنی

تبیین ← تطبیق ← عهدجمعی ← تلاوت ← همخوانی

شیوه برگزاری محفل قرآنی

شیوه برگزاری	توضیحات	زمان پیشنهادی
تبیین پیام آیه	در این بخش ابتدا با استفاده از تکنیک‌های جلب توجه، توجه مخاطب جلب می‌شود و سپس پیام آیه مطابق با مخاطب، تبیین می‌شود **برای دریافت محصولات مکتوب به سایت محصولات زندگی با آیه‌ها مراجعه فرمائید: https://mzbah.com/**	۲ تا ۳ دقیقه
تطبیق با زندگی مخاطب	در این بخش موقعیت‌هایی از زندگی روزمره مخاطب که آیه روز با آن‌ها قابل تطبیق است بیان شده و رفتار صحیح مطابق با آیه بیان می‌شود	۳ تا ۴ دقیقه
عهد جمعی	: در این بخش با هدف برداشتن گام اول برای عمل به آیه، یک عهد جمعی بر اساس ویژگیهای مخاطب بسته می‌شود	۱ تا ۲ دقیقه
تلاوت آیه	در این بخش آیه روز، یک یا چندبار به صورت ترتیل یا قرائت، تلاوت می شود	۲ تا ۳ دقیقه
همخوانی آیه	در این بخش روز، یک یا چند بار به صورت جمعی همخوانی می‌شود.	۲ تا ۳ دقیقه

نکته: سفیر آیه‌ها می‌تواند **با حفظ بخش تبیین، تطبیق، عهد** بر اساس مخاطب و شرایط، **بخش‌های این محفل را کم و زیاد و یا پس و پیش** کند؛ به طور مثال:

در منبر، تلاوت و همخوانی را حذف کند یا در برخی جمع‌ها، قصه و بازی و مسابقه به آن اضافه کند. همچنین به تناسب برخی جمع‌ها، تلاوت و همخوانی را در ابتدا یا وسط محفل انجام دهد .

مکان‌های برگزاری محفل قرآنی

برگزا ری این محفل در تمامی جمع‌ها و دورهمی‌ها به عنوان بخشی از مراسم امکانپذیر است؛ از جمله:

جمع‌ها و دورهمی‌های قرآنی مانند:

مراسم جزءخوانی در حرم، مسجد، بقعه متبرکه و جلسه خانگی قرآن

کلاس قرآن در مدرسه و موسسات قرآنی، صبحگاه مدرسه

محافل انس با قرآن در حرم، مسجد، بقعه متبرکه، خانه، موسسه و خانه قرآنی، مکان‌های عمومی

جمع‌ها و دورهمی‌های عادی مانند:

مهمانی‌های خانوادگی و فامیلی مخصوصا افطاری‌ها و لحظه تحویل سال

دورهمی‌های پارک‌ها، تفرجگاه‌ها، لب ساحل، ایستگاه‌های نوروزی، پایانه‌های حمل و نقل شامل ایستگاه اتوبوس، مترو و...

چگونه دغدغه مندان، سفیران آیه‌ها می شوند؟

با توجه به مدل تحقق هدف،راهبران استانی می‌توانند با جلسات توضیحی و تبیینی برای راهبران قرآنی و دغدغه مندان می‌توانیم آن‌ها را به سفیران آیه‌ها تبدیل کنیم:

- جلسه با نماینده ولی فقیه یا امام جمعه استان، علماء، خطباء، مبلغین، ائمه جمعه و جماعت
- برگزاری همایش زندگی با آیه‌ها با حضور فعالان و دغدغه‌مندان در عرصه‌های مختلف دینی و هویت‌دهی به آنان جهت برگزاری محفل و دعوت دیگران به برگزاری آن
- تعامل با آموزش و پرورش منطقه جهت ابلاغ به مدارس
- برگزاری جلسه با معلمان قرآن و معاونان پرورشی و توجیه آنان جهت معرفی طرح در شورای دبیران مدارس
- برگزاری محفل ویژه و شاخص انس با قرآن با حضور چهره‌های قرآنی کشوری و استانی و اجرای محفل زندگی با آیه‌ها در آن و دعوت از عموم کنشگران قرآنی از جمله حافظان و قاریان و مربیان و مسئولین جهت تکثیر آن
- برگزاری جلسات اختصاصی با چهره‌های تبلیغی شاخص استان در عرصه‌های مختلف دینی
- معرفی و تبیین طرح در جلسه شور ای فرهنگ عمومی و دعوت از مسئولین فرهنگی جهت مشارکت در اجرای آن
- هماهنگی با صدا و سیمای استان جهت پوشش خبری و رسانه‌ای محافل زندگی با آیه‌ها و دعوت از عموم سفیران
- جهت برگزاری محفل با اشاره به هماهنگی با صدا و سیمای استان جهت بازتاب رسانه‌ای آن

انتشار آثار و ارزیابی

با فعال کردن نوجوانان نخبه در جهت کُنشگری قرآنی، گزارش‌هایی از برگزاری محفل‌های قرآنی نوجوان محور(در بسترخانواده، مدرسه، مسجد، هیئت، تشکل‌ها و...)، عهدهای قرآنی و همخوانی‌های قرآنی آنان، فعالیت‌های خلاقانه گروه‌های نوجوانی، سرودها و تواشیح‌های قرآنی و.... را به **سایت زندگی با آیه‌ها (بخش نوجوان قرآنی)** ارسال بفرمایید.

سایت زندگی با آیه ها

اجرای کارهای نوجوانانه به صورت گروهی:

در صورتی که کُنشگران قرآنی اقدامات دیگری در زمینه قرآن از جمله برگزاری نمایشگاه‌ها، کرسی‌های آزاداندیشی و طرح‌های ابتکاری انجام می‌دهند می توانند از سوی سفیران آیه‌ها به سایت زندگی با آیه‌ها_(بخش نوجوانی) معرفی و انتشار گردد.

ملاک ارزیابی محافل قرآنی:

جذب مشارکت بیشتر گروه‌های نوجوانان از استان‌های مختلف پس از ایام نیمه شعبان تا پایان ماه مبارک رمضان ملاک ارزیابی استان‌ها در زمینه فعالیت قرآنی می‌باشد که **آمارها و نقشه پراکندگی** این فعالیت‌ها در ایام ماه مبارک ارائه خواهد شد.

بنیاد ملی
نوجوان